

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Typová příloha pro malé obce

k Metodice pro hodnocení udržitelných měst

(Praha 2019)

UNIVERZITA
KARLOVA
V PRAZE

(Centrum pro otázky životního prostředí UK)

místní Agenda 21

1 Správa věcí veřejných a územní rozvoj

1.1 Řízení při správě a rozvoji – úroveň nastavení a provázanost procesů a dokumentů

(dělat správné věci správně, zahrnuje cílevědomý postup veřejné správy k udržitelnému rozvoji)

? 1.1.1 Plánuje obec strategicky, účelně a při naplňování principů udržitelného rozvoje? Má vlastní strategický plán, případně využívá strategické plány širšího územního rozsahu (např. svazek obcí či MAS), má případné další dílčí rozvojové koncepce a plány? Slouží tyto dokumenty jako nástroj řízení a rozvoje obce?

1.1.A Existence a provázanost schválených strategických rozvojových dokumentů a ÚPD obce (strategický plán obce či svazku obcí, mikroregionu apod., akční plán zlepšování, včetně vhodných indikátorů), doložení jejich naplňování

Význam indikátoru z hlediska udržitelného rozvoje:

Doložení systematické práce a konzistentního plánování a rozhodování při naplňování strategií, koncepcí a programů rozvoje ve všech oblastech veřejné správy obce (například pravidelné vyhodnocování plánů včetně jejich indikátorů, hodnocení opatření ve vztahu k udržitelnému rozvoji a podobně). Je třeba doložit též připravenost municipality efektivně reagovat na mimořádné situace a nové výzvy (např. klimatické změny, migrační politika).

Cílová hodnota: doložitelné zavedení a uplatňování mechanismů kontroly provázanosti rozvojových dokumentů v práci obecních orgánů.

Hlavní indikátor v metodice: ✓

Poznámka ke zdroji dat: Obecní úřad a jeho webové stránky, případně webové stránky mikroregionu či svazku obcí

Jednotka: Bez jednotky (ano/ne)

Frekvence zjišťování dat: 1x ročně

1.1.B Monitorování a provádění optimalizace veřejných služeb a úřadu

Význam indikátoru z hlediska udržitelného rozvoje:

Systém poskytování veřejných služeb musí být efektivní a odpovídat místním podmínkám. Doložení reagování na změny k předcházení nedostatků ve fungování služeb a úřadu nebo plýtvání kapacitami.

Doplňkový indikátor

Popis dat: Indikátor sleduje provádění průběžného či pravidelného monitorování. Veřejné služby zahrnují ZŠ a MŠ, veřejnou vybavenost, sociální služby, technické služby ad.

Poznámka ke zdroji dat: Dokumenty orgánů obce, webové stránky obce, případně mikroregionu či svazku obcí

Jednotka: Bez jednotky (ano/ne)

Frekvence zjišťování dat: 1x ročně

1.1.C Provázanost investic, rozpočtu a rozpočtového výhledu na rozvojové dokumenty obce, případně svazku obcí či mikroregionu

Význam indikátoru z hlediska udržitelného rozvoje:

Doložení vazeb a zejména toho, že disponibilní veřejné prostředky jsou směřovány na akce obsažené ve schválených rozvojových dokumentech.

Doplňkový indikátor

Popis dat: Jedná se o rozvojové dokumenty uvedené v rámci indikátoru 1.1.A

Poznámka ke zdroji dat: Rozpočet obce, případně mikroregionu či svazku obcí, s odkazy na rozvojové dokumenty, které jednotlivé položky zdůvodňují

Jednotka: Bez jednotky (ano/ne)

Frekvence zjišťování dat: 1x ročně

1.2 Řízení při správě a rozvoji - efektivní a účelné vykonávání činností, aktivit, naplňování plánů

(dělat věci správně, systematický manažerský postup k řešení slabých stránek udržitelného rozvoje)

? 1.2.1 Využívá obec při správě, řízení a rozvoji území strategický plán, dílčí koncepce a plány? Jsou naplňovány jednotlivé cíle a opatření optimálně z hlediska výkonnosti a kvality řízení, ekonomiky, orientace na občana a další klienty, společenské odpovědnosti a principů udržitelného rozvoje včetně přijímání opatření proti ne hospodárnému zacházení se zdroji?

1.2.A Naplňování cílů a realizace opatření ze strategických dokumentů a akčních plánů, získávání externích zdrojů financování, prokazatelné zlepšení veřejných služeb

Význam indikátoru z hlediska udržitelného rozvoje:

Doložení naplňování stanovených strategických cílů a realizace jednotlivých opatření z hlediska kvality, efektivity, transparentnosti a zodpovědného přístupu včetně jejich výsledků a dopadů na společnost a udržitelný rozvoj. Standardizované metody hodnocení, kontrolní zprávy, ekologické a společensky odpovědné chování úřadu a organizací či organizačních složek obce.

Hlavní indikátor v metodice: ✓

Popis dat: Indikátor sleduje naplňování strategických cílů a jednotlivých opatření z hlediska kvality, efektivity a principů udržitelného rozvoje

Poznámka ke zdroji dat: Dokumenty orgánů obce, výstupy projektů, webové stránky obce, případně ve vztahu k dokumentům mikroregionu či svazku obcí weby těchto svazků obcí.

Jednotka: Bez jednotky (ano/ne)

Frekvence zjišťování dat: 1x ročně

? 1.2.2 Chová se obec hospodárně a rozpočtově zodpovědně? Dodržuje pravidla dobrého hospodáře a vykazuje nulové či přiměřeně akceptovatelné zadlužení?

1.2.B Dluhová služba

Význam indikátoru z hlediska udržitelného rozvoje:

Doložení institucionální sebekontroly obce a jejích orgánů při hospodaření a zajišťování chodu obce a jím řízených organizací. Doložení nejen výsledků (ukazatel dluhové služby), ale i přístup obce k zásadám zdravého finančního řízení (provozní přebytek, systém vnitřní kontroly – 3E, využívání rizik a příležitostí atd.).

Hlavní indikátor v metodice: ✓

Popis dat: Indikátor sleduje zadlužení obce pomocí veřejně dostupného datového zdroje

Poznámka ke zdroji dat: Webová aplikace Ministerstva financí monitor.statnipokladna.cz/2016/, usnesení zastupitelstva obce a další dokumenty k finanční situaci obce

Jednotka: Podíl dluhu k průměru příjmů [%] (Monitor/rozpočtová odpovědnost) + slovní popis

Frekvence zjišťování dat: 1x ročně

1.3 Řízení při správě a rozvoji - komunikace a partnerství

(správně komunikovat)

? 1.3.1 Je obec transparentní a zapojuje veřejnost, partnery a další aktéry do plánování, rozvoje, řízení a veřejné kontroly činnosti obce? Využívá všech možností komunikace a interakce se všemi i jednotlivými cílovými skupinami?

1.3.B Transparentní úřad

Význam indikátoru z hlediska udržitelného rozvoje:

Doložení existence a dodržování přiměřených pravidel pro zajištění transparentnosti rozhodování orgánů obce a při veřejných

zakázkách, zajištění dostupnosti hlavních rozvojových dokumentů, úplnosti a srozumitelnosti informací o usneseních rady a zastupitelstva obce a zpráv o MA21 a naplňování principů UR pro veřejnost.

Hlavní indikátor v metodice: ✓

Popis dat: Indikátor sleduje dostupnost a aktualizaci informací a využívání komunikačních prostředků směrem k veřejnosti.

jednotka: Bez jednotky

Poznámka ke zdroji dat: úřední deska, webové stránky obce, vývěsní skřínky v obci, místní a regionální tisk, SMS kanál, lokální televizní a rozhlasový kanál, regionální/celostátní média, sociální sítě

Frekvence zjišťování dat: 1x ročně

? 1.3.2 Provádí obec veřejná projednávání (či obdobné formy) při důležitých rozhodováních?

1.3.A Veřejná projednávání

Význam indikátoru z hlediska udržitelného rozvoje:

Provádění veřejných projednávání (či srovnatelných způsobů komunikace) při všech důležitých rozhodováních a případné nadstandardní formy či příležitosti komunikace s občany a zájmovými skupinami.

Hlavní indikátor v metodice: ✓

Poznámka ke zdroji dat: úřední deska, webové stránky obce, vývěsní skřínky v obci, místní a regionální tisk, SMS kanál, lokální televizní a rozhlasový kanál, regionální/celostátní média, sociální sítě

Jednotka: Bez jednotky

Frekvence zjišťování dat: 1x ročně

? 1.3.3 Jaké komunikační kanály jsou využívány pro komunikaci s veřejností?

1.3.B Transparentní úřad

Význam indikátoru z hlediska udržitelného rozvoje:

Doložení existence a dodržování přiměřených pravidel pro zajištění transparentnosti rozhodování orgánů obce a při veřejných zakázkách, zajištění dostupnosti hlavních rozvojových dokumentů, úplnosti a srozumitelnosti informací o usneseních rady a zastupitelstva obce a zpráv o MA21 a naplňování principů UR pro veřejnost.

Hlavní indikátor v metodice: ✓

Popis dat: Indikátor sleduje dostupnost a aktualizaci informací a využívání komunikačních prostředků směrem k veřejnosti.

jednotka: Bez jednotky

Poznámka ke zdroji dat: úřední deska, webové stránky obce, vývěsní skřínky v obci, místní a regionální tisk, SMS kanál, lokální televizní a rozhlasový kanál, regionální/celostátní média, sociální sítě

Frekvence zjišťování dat: 1x ročně

1.3.C Partnerství a synergie

Význam indikátoru z hlediska udržitelného rozvoje:

Prokázání funkčního partnerství v klíčových oblastech pomocí konkrétních příkladů vytvářejících synergické efekty

Doplňkový indikátor

Poznámka ke zdroji dat: Úřední deska, webové stránky obce, vývěsní skřínky v obci, místní a regionální tisk, SMS kanál, lokální televizní a rozhlasový kanál, záznamy z jednání, smlouvy s partnery

Jednotka: Bez jednotky (ano/ne)

Frekvence zjišťování dat: 1x ročně

1.4 Spokojenost obyvatel s kvalitou života

? 1.4.1 Existuje metodika šetření spokojenosti, a jak se promítají výsledky z šetření do konkrétních opatření?

1.4.A Spokojenost občanů s místním společenstvím

Význam indikátoru z hlediska udržitelného rozvoje:

Doložení sledování trendů, vyhodnocení výsledků, přijímání a realizace opatření k nápravě při negativním trendu, pravidelná

prezentace výsledků šetření na webových stránkách, na veřejném fóru a při jednání orgánů obce.

Hlavní indikátor v metodice: ✓

Popis dat: Výstupy z šetření spokojenosti občanů - využití mezinárodních indikátorů ECI, jiného standardizovaného průzkumu veřejného mínění, pocitových map, popis přijatých opatření

Poznámka ke zdroji dat: Slovní popis + výstupy a vyhodnocení průzkumů, anket a pocitových map, počty stížností na práci obce a jí řízených organizací vyhodnocených jako oprávněné.

Jednotka: výstupy a vyhodnocení šetření, % (podíl obyvatel)

Frekvence zjišťování dat: 1x za jeden až tři roky (dle metodiky typu šetření)

1.5 Rozvíjení racionálního funkčního využití a prostorového uspořádání území

? 1.5.1 Má obec jasnou vizi dalšího kvalitativního rozvoje obsaženou v ÚPD?

1.5.A Nově navrhované zastavitelné plochy

Význam indikátoru z hlediska udržitelného rozvoje:

Doložení vážně míněné ochrany ZPF před záboru

Hlavní indikátor v metodice: ✓

Popis dat: Indikátor sleduje poměr nově navrhovaných zastavitelných ploch mimo stávající zastavěné území obce

a) k zastavěnému území

b) k navrhovaným a přestavbovým plochám uvnitř zastavěného území.

Poznámka ke zdroji dat: Územně analytické podklady a územní plán (dostupné prostřednictvím pořizovatele nebo zpracovatele územního plánu)

Jednotka: % ploch

Frekvence zjišťování dat: 1x za 4 roky

1.6 Udržitelné projektování a výstavba, podpora vysoce kvalitní architektury a stavebních technologií

? 1.6.1 Uplatňuje obec princip projednávání významných záměrů s veřejností?

1.6.A Projednávání velkých investičních záměrů s veřejností

Význam indikátoru z hlediska udržitelného rozvoje:

Zajištění včasného zapojování veřejnosti do ověřování přijatelnosti záměrů na výrazné změny v území obce

Hlavní indikátor v metodice: ✓

Popis dat: Indikátor sleduje např. plánovací setkání (počet), uplatňování metodik pro řízený proces projednávání s veřejností atp.

Poznámka ke zdroji dat: Úřední deska, webové stránky obce, místní tisk, lokální televizní a rozhlasový kanál, sociální sítě

Jednotka: Počet projednávání

Frekvence zjišťování dat: 1x ročně

1.7 Regenerace a znovuvyužití nevyužitých nebo nevhodně využitých pozemků a staveb

? 1.7.1 Došlo k regeneraci a znovu využití existujících brownfields v zastavěném území obce?

1.7.A Využití „brownfields“ (území, pozemků, objektů, areálů)

Význam indikátoru z hlediska udržitelného rozvoje:

Doložení, že rozvojové záměry jsou směřovány převážně na plochy brownfields s cílem omezit záboru zemědělských a lesních pozemků a zelených ploch v obci.

Hlavní indikátor v metodice: ✓

Popis dat: Indikátor sleduje poměr ploch realizované výstavby na brownfields k realizované zástavbě na návrhových plochách mimo zastavěné území

Poznámka ke zdroji dat: Územně analytické podklady obce, územní plán (dostupné prostřednictvím pořizovatele nebo zpracovatele územního plánu)

Jednotka: %

Frekvence zjišťování dat: 1x za 4 roky

1.8 Regenerace staršího bytového fondu, občanské a technické vybavenosti a veřejných prostranství

? 1.8.1 Provádí obec regeneraci domů a bytů ve svém vlastnictví, občanské vybavenosti obce, apod.?

1.8.A Péče o bytový fond a objekty občanské vybavenosti v majetku obce

Význam indikátoru z hlediska udržitelného rozvoje:

Doložení zajištění řádné údržby, oprav a modernizace stávajícího bytového fondu a občanské vybavenosti v majetku obce po dobu jejich životnosti.

Hlavní indikátor v metodice: ✓

Popis dat: Indikátor sleduje podíl domů, bytů a objektů občanské vybavenosti regenerovaných ve sledovaném období z celkového počtu takových objektů ve vlastnictví obce.

Poznámka ke zdroji dat: Evidence majetku obce, plán investic, rozpočet obce

Jednotka: %

Frekvence zjišťování dat: 1x za 4 roky

? 1.8.2 Provádí obec systematickou obnovu technického vybavení obce a inženýrských sítí?

1.8.B Péče o komunikace a inženýrské sítě v majetku obce

Význam indikátoru z hlediska udržitelného rozvoje:

Doložení zajištění řádné údržby, oprav a modernizace komunikací a inženýrských sítí v majetku obce po dobu jejich životnosti.

Hlavní indikátor v metodice: ✓

Popis dat: Indikátor sleduje poměr délky obnovených komunikací a inženýrských sítí v majetku obce (nebo jí řízených organizací) k celkové délce těchto sítí v obci v daném období.

Poznámka ke zdroji dat: Evidence majetku obce, plán investic, rozpočet obce

Jednotka: %

Frekvence zjišťování dat: 1x za 4 roky

1.9 Přípravenost na důsledky globální změny klimatu

? 1.9.1 Má obec zpracován Plán protipovodňových opatření?

1.9.A Opatření proti povodním

Význam indikátoru z hlediska udržitelného rozvoje:

Doložení zpracování a schválení orgány obce, zpracování akcí do veřejných rozpočtů.

Hlavní indikátor v metodice: ✓

Poznámka ke zdroji dat: Plán protipovodňové ochrany

Jednotka: Bez jednotky

Frekvence zjišťování dat: 1x ročně

? 1.9.2 Má obec zpracován Plán opatření proti suchu, resp. krizového hospodaření s vodou?

1.9.B Opatření pro zvýšení akumulace vod v prostředí a ke zpomalení odtoku

Význam indikátoru z hlediska udržitelného rozvoje:

Doložení zpracování a schválení orgány obce, zapracování akcí do veřejných rozpočtů.

Hlavní indikátor v metodice: ✓

Poznámka ke zdroji dat: Plán opatření proti suchu

Jednotka: Bez jednotky

Frekvence zjišťování dat: 1x ročně

2 Životní prostředí

2.1 Kvalita vod, šetření vodou a efektivnější využívání vody

? 2.1.2 Vymenujte nejdůležitější úsporná opatření ke snížení spotřeby pitné vody v obci.

? 2.1.1 Jak je řešena dodávka pitné vody v obci a jak je zajištěn odvod a čištění odpadních vod v obci?

2.1.A Systém dodávky pitné vody v obci

Význam indikátoru z hlediska udržitelného rozvoje:

Indikátor sleduje, jak je v obci řešena dodávka pitné vody. Dlouhodobým cílem je zajistit udržitelné zásobování obyvatel kvalitní pitnou vodou, která je občany obce efektivně využívána.

Hlavní indikátor v metodice: ✓

Popis dat: Indikátor popisuje:

- způsob zajištění pitné vody v obci (veřejný vodovod, individuální zdroje) a plánovaná opatření do budoucna
- vyjádření poměru obyvatel obce napojených na veřejný vodovod k celkovému počtu obyvatel obce, pokud obec veřejným vodovodem disponuje (%)
- údaje o spotřebě vody z veřejného vodovodu (celkové fakturované množství vody a celkové množství vyrobené vody/ vždy děleno počtem obyvatel)

Poznámka ke zdroji dat: data obce, příp. poskytovatele služeb

Jednotka: verbální popis + poměr obyvatel obce napojených na veřejný vodovod z celkového počtu obyvatel obce a případně poměr obyvatel obce s individuálním zdrojem pitné vody z celkového počtu obyvatel obce (vždy poměr vyjádřen %) + l/os/rok (u obcí disponujících veřejným vodovodem)

Frekvence zjišťování dat: 1x ročně až 1x za 3 roky

2.1.B Systém odvodu a čištění odpadních vod

Význam indikátoru z hlediska udržitelného rozvoje:

Indikátor sleduje, jak je v obci zajištěn odvod a čištění odpadních vod. Dlouhodobým cílem je zajištění odvodu a čištění odpadních vod tak, aby nebylo nadměrně zatíženo životní prostředí.

Hlavní indikátor v metodice: ✓

Popis dat: Indikátor popisuje:

- způsob odvodu a čištění odpadních vod v obci (centrální čistírna odpadních vod, domovní nebo obecní decentralizované čistírny odpadních vod, septiky), odhad kvality individuálního čištění odpadních vod (vyjádřeno stručným popisem) a plánovaná opatření do budoucna
- vyjádření poměru počtu obyvatel napojených na centrální či obecní decentralizované ČOV k počtu obyvatel se zajištěným vlastním čištěním odpadních vod (%)

Poznámka ke zdroji dat: data obce, příp. poskytovatele služeb

Jednotka: % (Podíl obyvatel nebo domácností napojených na čištění odpadních vod)

Frekvence zjišťování dat: 1x ročně až 1x za 3 roky

? 2.1.3 Vytvořila obec nebo subjekty v ní působící podmínky pro zpomalení odtoku nebo pro akumulaci a využívání srážkových vod (pro čištění obce, zálivku veřejné zeleně apod.)? Vyjmenujte, prosím.

2.2 Podpora a zvyšování ekologické stability krajiny a biologické rozmanitosti na správním území obce, rozšiřování péče o vymezená přírodní území a zelené plochy

? 2.2.1 Má obec vymezen v územním plánu lokální systém ekologické stability krajiny? Jsou vymezená biocentra a biokoridory funkční/realizovaná.

Kvalitativní popis s případným využitím údajů z územního plánu

? 2.2.2 Vyskytují se na území obce zvláště chráněná území (ZCHÚ) nebo území soustavy Natura 2000 (EVL, PO)? Pokud ano, jak obec při jejich ochraně spolupracuje s relevantními subjekty?

? 2.2.3 Došlo ke změně ploch veřejné zeleně/parků/sadů /krajinné zeleně v obci (v rámci celého území obce)?

Kvalitativní popis s případným doplněním údajů z územního plánu, z evidence zeleně municipality apod.

? 2.2.4 Je upřednostňována nová výstavba na nevyužitých či špatně využitých plochách ve stávajícím zastavěném území obce, před výstavbou na dosud nezastavěném přírodním území nebo na zemědělské a lesní půdě mimo ně?

2.3 Kvalita a ochrana půdy, podpora udržitelného zemědělství a lesního hospodářství

? 2.3.1 Došlo ke změně plochy zemědělské/lesní půdy s certifikovaným zemědělstvím/lesním hospodařením dle FSC ?

Údaje o ekologickém zemědělství lze nalézt v Databázi MZe eAGRI (<https://eagri.cz/public/app/eagriapp/EKO/Prehled/Prehled.aspx?clear=A&stamp=1554299167338>).

Informace o certifikaci FSC lze získat např. na: <http://www.czechfsc.cz/poradensky-servis-fsc-cr/informace-pro-lesni-hospodare/certifikace-pro-male-lesy.html>

?

2.3.2 Chrání obec zemědělský půdní fond?

Údaje lze získat z územního plánu a evidence trvalých záborů ZPF

? 2.3.3 Má obec problémy s erozí půdy? Pokud ano, realizovala nějaká konkrétní protierozní opatření?

Údaje o ohrožení půdy erozí lze dohledat na: <https://mapy.vumop.cz/>

2.4 Kvalita ovzduší

? 2.4.1 Jaký je stav kvality ovzduší v obci? Jsou dodržovány imisní limity?

2.4.A Koncentrace polévatavého prachu (PM10 nebo PM2,5) a dalších znečišťujících látek v ovzduší (SO₂, NO_x, benzo(a)pyreny, ad.); dodržování limitů

Význam indikátoru z hlediska udržitelného rozvoje:

Snížit koncentrace polévatavého prachu a dalších znečišťujících látek v ovzduší a sledovat dodržování legislativních limitů. Cílem je dlouhodobý pokles.

Hlavní indikátor v metodice: ✓

Popis dat: Indikátor popisuje hodnoty pětiletých ročních průměrů koncentrací znečišťujících látek převzaté z portálu Českého hydrometeorologického ústavu (viz portal.chmi.cz/files/portal/docs/uoco/isko/ozko/17petileti/png/index_CZ.html) a porovnává je s limity

Poznámka ke zdroji dat: data ČHMÚ

Jednotka: µg/m³ (mikrogram znečišťující látky v metru krychlovém vzduchu); verbální popis dodržování imisních limitů

Frekvence zjišťování dat: 1x ročně

? 2.4.2 Jaké jsou hlavní zdroje znečištění ovzduší na území obce (např. dle kategorií: doprava / stacionární zdroje včetně lokálních topenišť; případně hlavní znečišťovatelé) a jaká opatření ke snížení emisí byla učiněna?

2.4.B Zdroje znečištění ovzduší na území obce

Význam indikátoru z hlediska udržitelného rozvoje:

Indikátor sleduje všechny zdroje znečištění ovzduší, které se mohou na území obce vyskytnout. Slouží tak jako evidence pro strategické plánování v obci v oblasti životního prostředí (opatření pro zlepšení kvality ovzduší).

Hlavní indikátor v metodice: ✓

Popis dat: Indikátor slovně popisuje hlavní zdroje znečištění v obci a opatření, která obec činí, aby snížila dopady těchto zdrojů znečištění na životní prostředí a zdraví obyvatel (např. doprava – výsadba liniové zeleně, lokální topeniště v domácnostech – odborná pomoc při získání dotace na kotle občanům, příspěvky nad rámec dotací, pomoc při zajišťování paliva, kontroly dle novely zákona, ad.)

Poznámka ke zdroji dat: data obce

Jednotka: verbální popis

Frekvence zjišťování dat: 1x ročně

? 2.4.3 Daří se obci snižovat prašnost komunikací a veřejných prostranství?

2.4.C Ochrana před prašností

Význam indikátoru z hlediska udržitelného rozvoje:

Dlouhodobá činnost vedoucí ke snižování sekundárního znečištění ovzduší suspendovanými částicemi za pomoci opatření, která obec zavádí.

Popis dat: Indikátor sleduje velikost veřejných zpevněných ploch v obci ošetřovaných v průběhu roku zametáním, kropením nebo jiným způsobem, jako ochranu před sekundární prašností. Hodnota je udávána jako velikost takto ošetřené plochy vynásobené počtem úklidů v roce

Poznámka ke zdroji dat: data obce

Jednotka: m²/rok (celková ošetřená plocha, tj. velikost ošetřené plochy vynásobená počtem úklidů v roce)

Frekvence zjišťování dat: 1x za 3 roky

3 Udržitelná výroba a spotřeba

3.1 Udržitelná spotřeba města

? 3.1.1 Realizuje obec tzv. „zelené nakupování“ (např. zboží s ekoznačkou, recyklovaný papír, energetické spotřebiče v nejvyšší energetické třídě atp.)?

3.1.A Nakupované zboží s ekoznačkou

Význam indikátoru z hlediska udržitelného rozvoje:

Indikátor hodnotí podíl udržitelného nakupování v rámci celého úřadu obce; zásadní podmínkou je zahrnutí celé samosprávy i přenesené správy, vč. příspěvkových a dalších zřizovaných organizací obce, pokud jimi obec disponuje. Způsoby udržitelného nakupování jsou vyspecifikovány v Metodice pro environmentálně odpovědný přístup při zadávání veřejných zakázek a nákupech státní správy a samosprávy (MŽP (2008). dostupné na: www.mzp.cz/cz/setrna_verejna_sprava

Cílová hodnota – neklesající podíl zboží s ekoznačkou.

Hlavní indikátor v metodice: ✓

Popis dat: Indikátor sleduje podíl veškerého nakupovaného zboží s ekoznačkou (spotřebního materiálu i DHM) na obecním úřadu a v řízených organizacích, pokud takové organizace obec zřizuje.

Poznámka ke zdroji dat: Data obce

Jednotka: % (resp. Kč/Kč)

Frekvence zjišťování dat: 1x ročně

3.1.B Používání recyklovaného papíru

Význam indikátoru z hlediska udržitelného rozvoje:

Indikátor poměrně dobře odpovídá na 2 otázky – jak je hospodařeno s papírem obecně (absolutní hodnota spotřeby papíru, kterou je možno sledovat samostatně, vč. např. hodnoty spotřeby na pracovníka) a jaký je podíl recyklovaného papíru.

Cílová hodnota je 100 %

Hlavní indikátor v metodice: ✓

Popis dat: Indikátor v sobě obsahuje jak absolutní spotřebu papíru na úrovni celého obecního úřadu, tak podíl recyklovaného. Současně souvisí s indikátorem 3.1.A – při obnově tiskáren a kopírek je potřeba uplatnit kritérium použitelnosti recyklovaného papíru.

Poznámka ke zdroji dat: Data obce

Sledování hodnoty indikátoru doporučujeme v absolutní hodnotě, sekundárně možno v procentech; absolutní hodnota umožní stanovit např. hodnotu indikátoru.

Jednotka: % (resp. ks/ks)

Frekvence zjišťování dat: 1x ročně

3.1.C Používání elektrospotřebičů v nejvyšší energetické třídě

Význam indikátoru z hlediska udržitelného rozvoje:

Indikátor vystihuje zásadní segment udržitelného nakupování – s ohledem na dlouhou ekonomickou životnost tohoto zboží má velký vliv spotřebu energie.

Cílová hodnota je 100 % spotřebičů v nejvyšší energetické třídě (dle druhu spotřebiče).

Hlavní indikátor v metodice: ✓

Popis dat: Indikátor sleduje podíl elektrospotřebičů v nejvyšší energetické třídě na úřadě a v řízených klíčových organizacích obce.

Poznámka ke zdroji dat: Data obce

Jednotka: % (ks/ks)

Frekvence zjišťování dat: 1x ročně

3.2 Odpadové hospodářství (OH)

? 3.2.1 Jaké další složky komunálního odpadu kromě základních (papír, plast, sklo, nápojový karton) sbíráte odděleně (např. bioodpad, textil, kovy, kuchyňský odpad)?

3.2.A Produkce směsného komunálního odpadu celkem a na obyvatele

Význam indikátoru z hlediska udržitelného rozvoje:

Indikátor poměrně jasně popisuje míru udržitelnosti chování obyvatel; je však významně ovlivněn ostatními faktory – počtem tříděných složek a mírou třídění, proto je pro celkovou úroveň nutné posuzovat celkovou produkci směsného komunálního odpadu (pro zohlednění rozdílů mezi vysokou měrou třídění, ale celkovou vysokou produkcí směsného komunálního odpadu, a opačným případem).

Cílová hodnota: není stanovena

Hlavní indikátor v metodice: ✓

Popis dat: Indikátor sleduje měrnou hodnotu produkovaného směsného komunálního odpadu na 1 obyvatele. Jelikož se jedná o celostátní metodiku sledování, tato hodnota současně slouží pro porovnání situace v obcích navzájem.

Poznámka ke zdroji dat: Data obce - evidence odpadů a statistické výkazy

Jedná se pouze o sledování oblasti komunálního odpadu (KO); pokud nejsou data předešlého roku, uvedou se data roku, kdy jsou naposledy k dispozici v požadované formě (v závorce bude uveden rok).

Jednotka: kg/obyv.

Frekvence zjišťování dat: 1x ročně

3.2.B Počet tříděných složek komunálního odpadu

Význam indikátoru z hlediska udržitelného rozvoje:

Indikátor doplňuje celkový obraz o situaci v oblasti udržitelné spotřeby; samotný ukazatel je potřeba doplnit slovním popisem vývoje a kontextu – do jaké míry např. vyšší počet složek ovlivňuje absolutní produkci směsného komunálního odpadu.

Cílová hodnota: neklesající počet tříděných složek

Hlavní indikátor v metodice: ✓

Popis dat: Počet tříděných složek v rámci obce (tj. ve sběrných hnízdech, organizovaném svozu či sběrných dvorech města, nikoli však počet položek výkupu sběrných surovin). Možné tříděné složky: plasty, papír, sklo, bioodpad (BRKO), nápojové kartony, železo a neželezné kovy, elektroodpad a baterie, nebezpečný odpad, oděvy.

Poznámka ke zdroji dat: Data obce - evidence odpadů a statistické výkazy

Evidence se týká složek, které musejí být tříděny plošně na většinu části obce; do celkového počtu se započítává i třídění bioodpadu formou veřejně přístupných kompostérů, a/nebo svozových nádob.

Jednotka: Počet

Frekvence zjišťování dat: 1x ročně

3.2.C Množství tříděného komunálního odpadu celkem po jednotlivých druzích

Význam indikátoru z hlediska udržitelného rozvoje:

Indikátor doplňuje celkový obraz o situaci v oblasti udržitelné spotřeby a musí být doplněn slovním popisem vztahu s indikátorem 3.2.A, s nímž je do značné míry komplementární.

Cílová hodnota: není stanovena

Hlavní indikátor v metodice: ✓

Popis dat: Jedná se o souhrnný ukazatel veškerého evidovaného separovaného komunálního odpadu na 1 obyvatele. Zahrnuje i biologický odpad, u kterého je třeba popsat metodiku sledování.

Poznámka ke zdroji dat: Data obce - evidence odpadů a statistické výkazy

Jednotka: kg/os.

Frekvence zjišťování dat: 1x ročně

3.2.2 Jakým způsobem obec motivuje občany a firmy k třídění odpadů?

3.2.D Aktivita obce pro motivaci občanů a firem v obci k třídění odpadů

Význam indikátoru z hlediska udržitelného rozvoje:

Indikátor sleduje, jak motivuje obec obyvatele a firmy ke třídění jednotlivých složek odpadu (školní akce, poskytování kompostérů, zvýhodnění pro firmy, apod.)

Cílová hodnota: není stanovena

Hlavní indikátor v metodice: ✓

Popis dat: Indikátor popisuje aktivity obce, kterými motivuje občany a firmy ke třídění odpadů.

Poznámka ke zdroji dat: Data obce

Jednotka: verbální popis + počet akcí za rok

Frekvence zjišťování dat: 1x ročně

? 3.2.3 Zajišťuje obec sběr nebezpečných složek komunálního odpadu i jiným způsobem než ve stacionárním zařízení?

3.3 Hospodaření s energií

? 3.3.1 Má obec vytvořen systém energetického managementu na veškerém majetku obce?

3.3.A Existence udržovaného systému energetického managementu (doporučeno dle metodického návodu v OPŽP)

Význam indikátoru z hlediska udržitelného rozvoje:

Systém energetického managementu by se měl zaměřit především na řízení reálné energetické účinnosti u významných nákladových středisek, která má obec pod kontrolou (příspěvkové organizace - obvykle především jejich budovy, budovy úřadu apod.). Je nutno usilovat o zavedení systému, kdy je z jednoho místa možno obdržet informaci alespoň o ročních spotřebách všech druhů energie na všech budovách obce. Výhodou je postupovat v souladu s Metodickým návodem pro splnění požadavku na zavedení energetického managementu, který postihuje všechny úrovně energetického managementu (SFŽP, 2015, aktualizace 2019)

www.opzp.cz/dokumenty/detail/

Cílová hodnota: Existence systému energetického managementu. Za nejvyšší úroveň energetického managementu lze považovat certifikovaný systém hospodaření s energií podle ČSN EN ISO 50001

Hlavní indikátor v metodice: ✓

Popis dat: Indikátor sleduje systém energetického managementu na veškerém majetku obce. „Veškerým majetkem obce“ se rozumí majetek obce pod přímou kontrolou obce a příspěvkových organizací (tj. vše, co je hrazeno z obecního rozpočtu) a dále majetek vlastněný obcí, ale u něhož za energii platí jiný subjekt (např. nájemce). V těchto případech je hodnocena úroveň nepřímého působení obce – motivování, působení na snížení spotřeby apod. Dokladem by měl být management splňující požadavky plánování, realizace opatření, monitoring (na základě vhodných indikátorů) a vyhodnocování a následné stanovení nových cílů.

Jde o ověření, jaká je úroveň zavedení systému energetického managementu.

Poznámka ke zdroji dat: Data obce.

Jednotka: Bez jednotky

Frekvence zjišťování dat: 1x za 2 roky

3.4 Udržitelná výstavba

(udržitelné stavebnictví)

? 3.4.1 Lze stanovit podíl (%) celkové podlahové obytné plochy, resp. plochy veřejných budov, kde bylo realizováno zateplení a odhadnout odpovídající úspory energie?

3.4.A Budovy v kategorii TNB/PENB kategorie A nebo B v majetku obce

Význam indikátoru z hlediska udržitelného rozvoje:

Indikátor sleduje podíl podlahové plochy budov v majetku obce, u níž bylo realizováno zateplení a úspory energií (a tím i emisí), kterých se díky zateplení budov dosáhlo.

Cílová hodnota: dosažení maximálního počtu budov v kategorii TNB/PENB kategorie A nebo B u majetku obce

Hlavní indikátor v metodice: ✓

Popis dat: Indikátor uvádí:

- počty budov v majetku obce v nejlepší energetické kategorii na základě místní znalosti a/nebo
- podíl podlahové plochy budov v majetku obce, u níž bylo realizováno zateplení jako procento z celkové podlahové plochy budov v majetku obce (uvádí se podlahová obytná plocha, resp. plochy veřejných budov). V popisu lze uvádět i úspory energií na jednotlivých budovách, kterých bylo zateplením dosaženo

Poznámka ke zdroji dat: Data obce

Jednotka: počet budov v nejlepší energetické kategorii, a/nebo %, MWh/m² /rok,

Frekvence zjišťování dat: 1x ročně

4 Doprava

4.1 Podpora veřejné dopravy a dalších druhů alternativní dopravy (pěší, cyklo)

/infrastruktura/

? 4.1.1 Je podporována infrastruktura pro nemotorovou dopravu vč. mobiliáře pro veřejnou hromadnou dopravu?

4.1.A Celková délka chodníků a jejich bezbariérovost

Význam indikátoru z hlediska udržitelného rozvoje:

Posouzení, jak obec přispívá k budování infrastruktury pro pěší a občany se sníženou pohyblivostí.

Cílová hodnota – není stanovena, žádoucí je postupný růst hodnoty indikátoru a přechod k plné bezbariérovosti

Hlavní indikátor v metodice: ✓

Popis dat: Indikátor sleduje vývoj délky chodníků (km/km komunikací, příp. kolik km chodníků chybí) pro snadný průchod obcí a jejich bezbariérovost (km/km komunikací).

Poznámka ke zdroji dat: Data obce, data z pasportu komunikací, příp. projektová dokumentace

Jednotka: km/ km komunikací (délka pěších komunikací upravených jako bezbariérové k celkové délce komunikací pro pěší - chodníky, smíšené stezky společně s cyklisty, obytné zóny, atd.)

Frekvence zjišťování dat: 1x ročně

4.1.B Vybavenost cyklistickými komunikacemi (km/km komunikací nebo celková délka jednotlivých typů cyklistických komunikací v km - cyklostezky, cyklotrasy, cyklopruhy)

Význam indikátoru z hlediska udržitelného rozvoje:

Posouzení, jak obec přispívá k budování infrastruktury pro environmentálně šetrné druhy dopravy.

Cílová hodnota – není stanovena, žádoucí je postupný růst hodnoty indikátoru.

Hlavní indikátor v metodice: ✓

Popis dat: Indikátor sleduje činnosti obcí směřující k budování infrastruktury environmentálně šetrných druhů dopravy, zejména cyklostezek, cyklotras a cyklopruhů.

Poznámka ke zdroji dat: Data obce, data z pasportu komunikací, příp. projektová dokumentace

Jednotka: km/100 km komunikací (délka silnic a místních komunikací - vč. cyklostezek a smíšených stezek - na kterých je provoz cyklistů povolen, k celkové délce komunikací); km/100 km komunikací (délka bezpečných komunikací v katastru obce vhodných pro cyklisty).

Frekvence zjišťování dat: 1x ročně

4.1.C Mobiliář pro VHD a infrastruktura pro veřejnou dopravu

Význam indikátoru z hlediska udržitelného rozvoje:

Posouzení, jak obec přispívá k budování mobiliáře (zastřešení zastávek, lavičky pro cestující, informace o spojích, apod.) a jak přispívá k budování infrastruktury pro veřejnou dopravu (např. vyhrazené pruhy pro autobusy, kde by byly zdržovány osobní dopravou).

Cílová hodnota – není stanovena

Hlavní indikátor v metodice: ✓

Popis dat: Indikátor popisuje:

- Příspěvek k obce k budování mobiliáře VHD (zastřešení zastávek, lavičky pro cestující, informace o spojích, apod.)
- Příspěvek obce k budování infrastruktury pro veřejnou dopravu (vyhrazené pruhy pro veřejnou dopravu, světelná signalizace upřednostňující VHD apod.) – vyplňují pouze obce, kde je zdržení VHD problémem

Poznámka ke zdroji dat: Data obce, data z pasportu komunikací, příp. projektová dokumentace

Jednotka: verbální popis

Frekvence zjišťování dat: 1x ročně

4.2 Snižování nutnosti používat IAD a podpora alternativních druhů dopravy

/řízení poptávky po dopravě/

? 4.2.1 Snižuje se závislost občanů obce na individuální automobilové dopravě, a jaká jsou pro to obcí realizována opatření?

4.2.A Snižování závislosti na IAD

Význam indikátoru z hlediska udržitelného rozvoje:

Posouzení, jak obec přispívá ke snižování nutnosti využívat individuální automobilovou dopravu díky zavedení konkrétních opatření.

Cílová hodnota – není stanovena

Hlavní indikátor v metodice: ✓

Popis dat: Indikátor popisuje všechna opatření, která obec realizuje pro snížení nutnosti využívání individuální automobilové dopravy jejími občany. Takovými opatřeními mohou být mobilní prodejny, ordinace lékaře v obci, řešení dopravy dětí do školy, pohyb seniorů, podpora spolujízdy (vč. neformálních vztahů) atd.

Poznámka ke zdroji dat: Data obce

Jednotka: verbální popis

Frekvence zjišťování dat: 1x ročně

4.3 Nízkoemisní vozidla

? 4.3.1 Jaký je podíl nízkoemisních vozidel v majetku obce nebo organizací jí zřízených (technické služby atp.) a je v obci podporována elektromobilita (včetně elektrokol)?

4.3.A Podíl výkonů nízkoemisních vozidel na celkovém objemu dopravního výkonu vozidel v majetku obce a jí zřízených organizací

Význam indikátoru z hlediska udržitelného rozvoje:

Posouzení zda obec využívá nízkoemisní vozidla, která jsou majetkem obce a pro jaké účely (např. využití technickými službami) a zda obec podporuje nějakým způsobem elektromobilitu, včetně využívání elektrokol, elektroskútrů apod.

Cílová hodnota – není stanovena

Hlavní indikátor v metodice: ✓

Popis dat: Indikátor popisuje, zda obec vlastní nízkoemisní vozidla a způsob jejich využití. Dále indikátor popisuje všechny podpůrné aktivity, které obec realizuje pro podporu elektromobility (včetně elektrokol, elektroskútrů, apod.).

Poznámka ke zdroji dat: Data obce

Jednotka: verbální popis

Frekvence zjišťování dat: 1x ročně

4.4 Bezpečnost silničního provozu

? 4.4.1 Jaká jsou realizována zklidňující opatření na dopravní infrastruktuře?

4.4.A Zklidňující opatření na infrastrukturu

Význam indikátoru z hlediska udržitelného rozvoje:

Posouzení jak obec realizuje zvýšení bezpečnosti obyvatel v obci opatřeními na dopravní infrastrukturu (úprava a výstavba chodníků, osvětlené a bezpečné přechody pro chodce, zúžení komunikace, omezení rychlosti na důležitých místech obce, radar).

Cílová hodnota – není stanovena

Hlavní indikátor v metodice: ✓

Popis dat: Indikátor popisuje všechna opatření, která obec realizovala a realizuje na dopravní infrastrukturu za účelem zvýšení bezpečnosti občanů obce při pohybu obcí.

Poznámka ke zdroji dat: Data obce

Jednotka: verbální popis

Frekvence zjišťování dat: 1x ročně

? 4.4.2 Jak je zajišťována prevence bezpečnosti dopravy?

4.4.B Zapojení občanů do preventivních programů bezpečnosti dopravy

Význam indikátoru z hlediska udržitelného rozvoje:

Posouzení iniciativy obce při podpoře a zajištění vzdělávacích akcí/programů v oblasti bezpečnosti dopravy. Za vzdělávací programy lze považovat např. besedy s Městskou policií, dopravní policií, aktivity na dopravním hřišti, bezpečné cesty do škol, mimořádná školení řidičů – mimo profesní zkoušky, apod. Preventivní akce by měly být zaměřeny na důležité cílové skupiny v obci, neopominutelnou skupinou jsou zejména děti (předškolní vzdělávání a primární vzdělávání (I. Stupeň ZŠ)).

Cílová hodnota – není stanovena

Hlavní indikátor v metodice: ✓

Popis dat: Indikátor sleduje, zda obec podporuje a zajišťuje podporu vzdělávání v oblasti bezpečnosti dopravy. Popisuje přitom:

- strukturu preventivních programů (náplň + cílová skupina, jíž je program učen)
- počet účastníků v daných programech

Poznámka ke zdroji dat: Data MÚ resp. příslušných škol

Jednotka: verbální popis + počet účastníků na jednotlivých akcích

Frekvence zjišťování dat: 1x ročně

5 Zdraví

5.1 Integrace zdravotních hledisek do plánování a rozhodování

? 5.1.1 Zabývá se obec zdravím a dopady na zdraví ve svých strategiích? Je v plánování zohledněn demografický vývoj v obci?

5.1.A Plánování zdravotních a souvisejících služeb v souvislosti s problémy v obci

Význam indikátoru z hlediska udržitelného rozvoje:

Základní indikátor UR definující vzájemný vztah zdraví obyvatel, zdravotních a souvisejících služeb a politiky obce.

Cílová hodnota - není stanovena.

Hlavní indikátor v metodice: ✓

Popis dat: Podkladem je vyhodnocení indikátorů zdravotního stavu obyvatel obce, resp. aktivního zjišťování jejich potřeb. Obec indikátorem při verbálním popisu dokládá konkrétní příklady řešení problémů. Obec může rovněž přejímat strategie (akční plány) uskupení (např. sdružení obcí, svazku obcí či MAS), v nichž je zapojena za předpokladu, že taková strategie (akční plány) představují cíle (opatření) vhodné i pro obec.

Poznámka ke zdroji dat: data obce, ÚZIS, data sdružení/svazků/MAS

Jednotka: bez jednotky

Frekvence zjišťování dat: 1x za 3 roky

5.2 Podpora zdraví a prevence nemocí

? 5.2.2 Jaký je počet hřišť a sportovišť jak obec podporuje pohybovou aktivitu svých občanů včetně aktivní mobility (pěší chůze, cyklodoprava)?

5.2.C Dětská hřiště a zařízení pro fyzickou aktivitu dospělých

Význam indikátoru z hlediska udržitelného rozvoje:

Pozitivní vliv aktivního životního stylu a pohybových volnočasových aktivit a sportu na zdravotní stav a celoživotní vývoj osobnosti člověka je zásadní a objektivně prokázán. O využití území pro sport rozhoduje mj. obec, odpovídá za bezpečnost a kvalitu prostředí. Rozhoduje i o umístění a provozu hřišť a sportovišť pro děti i dospělé.

Cílová hodnota není stanovena

Hlavní indikátor v metodice: ✓

Popis dat: Indikátor uvádí výčet prostorů pro sport a volnočasové aktivity. U každého takového prostoru uvádí, jakým cílovým skupinám v obci je určen (děti, mládež, dospělí, senioři, apod.) a jeho časovou dostupnost.

Poznámka ke zdroji dat: data obce

Jednotka: počet prostorů s ohledem na cílové skupiny (případně návštěvnost, pokud je evidována)

Frekvence zjišťování dat: 1x za 3 roky

? 5.2.1 V jakém rozsahu a s jakým ohlasem jsou pořádány preventivní akce zaměřené na podporu zdraví a zdravého životního stylu?

5.2.A Preventivní akce zaměřené na podporu zdraví a zdravého životního stylu

Význam indikátoru z hlediska udržitelného rozvoje:

Indikátor vyjadřuje přenos strategického plánování do konkrétních realizací programů a akcí na podporu zdraví a zdravého životního stylu v rámci obce.

Hlavní indikátor v metodice: ✓

Popis dat: Indikátor popisuje:

- výčet aktivit obce a dalších subjektů a partnerských organizací zaměřených na podporu zdraví a zdravého životního stylu (stručný popis a/nebo odkaz na webové stránky) včetně uvedení cílových skupin, jimž jsou aktivity určeny
- počet či odhadovaný počet zúčastněných osob při preventivních akcích

Cílová hodnota není stanovena

Poznámka ke zdroji dat: data obce, data dalších organizací podílejících se na daných aktivitách

Jednotka: počet akcí a počet účastníků

Frekvence zjišťování dat: 1x ročně

5.2.B Činnosti věnované aktivnímu stárnutí

Význam indikátoru z hlediska udržitelného rozvoje:

Indikátor vychází se z konceptu žádoucího prodloužení zdravé délky života tzv. HLY (Healthy Life Years), resp. délky života bez disability, DFLE (Disability Free Life Expectancy) - viz např. www.uzis.cz/jaehleis/ukazatel-hly, příp. data Eurostatu, které lze mj. dosáhnout zavedením aktivit pro aktivní stárnutí obyvatel obce.

Cílová hodnota není stanovena

Doplňkový indikátor

Popis dat: Indikátor popisuje:

- výčet aktivit obce a dalších organizací zaměřených na podporu aktivního stárnutí (stručný popis a/nebo odkaz na webové stránky)
- počet zúčastněných osob při zapojených do těchto aktivit

Poznámka ke zdroji dat: data obce, data dalších organizací realizujících aktivity směřující k aktivnímu stárnutí

Jednotka: počet akcí, počet účastníků

Frekvence zjišťování dat: 1x ročně

5.3 Zdraví obyvatel

? 5.3.1 Jak se vyvíjí střední délka života při narození a v 65 letech ve SO ORP, do kterého obec náleží?

5.3.A Střední délka života při narození

Význam indikátoru z hlediska udržitelného rozvoje:

Jedná se o základní ukazatel vývoje zdravotního stavu obyvatelstva v obci, dostupný pro ORP. Sledováním trendu za uplynulých nejméně 5 let lze sledovat vývoj indikátoru.

Cílová hodnota není stanovena

Hlavní indikátor v metodice: ✓

Popis dat: Indikátor sleduje hodnoty střední délky života při narození a v 65 letech pro SO ORP, do které obec náleží. Porovná tyto hodnoty s průměrem ČR v daných letech.

Poznámka ke zdroji dat: data ze zdrojů ÚZIS (Ústav zdravotnických informací a statistiky)

Frekvence zjišťování dat: 1x za 3 roky

? 5.3.2 Jaký je vývoj předčasné úmrtnosti (ve věku do 65 let) ve SO ORP, do kterého obec náleží?

5.3.B Předčasná úmrtnost (ve věku 0-64 let) ze všech příčin u mužů a u žen

Význam indikátoru z hlediska udržitelného rozvoje:

Jedná se o základní ukazatel vývoje zdravotního stavu obyvatelstva v obci, dostupný pro ORP.

Cílová hodnota není stanovena.

Hlavní indikátor v metodice: ✓

Popis dat: Indikátor sleduje předčasnou úmrtnost ze všech příčin u mužů a žen pro SO ORP, do které obec náleží. Trend indikátoru (sledované období minimálně 5 let) by měl být stabilní či by mělo docházet k poklesu úmrtnosti. Ve smyslu poklesu, nárůstu či setrvalé hodnotě by měl být indikátor interpretován.

Poznámka ke zdroji dat: data ze zdrojů ÚZIS (Ústav zdravotnických informací a statistiky)

Jednotka: počty zemřelých nebo standardizované hodnoty úmrtnosti (Standard Death Ratio) ve věku do 65 let (0-64 let)

Frekvence zjišťování dat: 1x za 3 roky

? 5.3.3 Jaký je vývoj incidence zhoubných novotvarů ve SO ORP, do kterého obec náleží?

5.3.C Výskyt zhoubných novotvarů

Význam indikátoru z hlediska udržitelného rozvoje:

Jedná se o základní ukazatel vývoje zdravotního stavu obyvatelstva v obci, dostupný pro ORP. Sledováním trendu za uplynulých nejméně 5 let lze sledovat vývoj indikátoru.

Cílová hodnota není stanovena

Doplňkový indikátor

Popis dat: Indikátor popisuje vývoj incidence zhoubných novotvarů v ORP, do které obec náleží. Nalezený údaj je porovnán s průměrem ČR v daných letech. Hodnotí se rovněž trend vývoje v posledních 5 letech.

Poznámka ke zdroji dat: data ze zdrojů ÚZIS (Ústav zdravotnických informací a statistiky), Národní onkologický registr, webový portál SVOD: epidemiologie zhoubných nádorů v České republice ad.

Jednotka: hodnota incidence zhoubných novotvarů (standardizovaného výskytu nových onemocnění)

Frekvence zjišťování dat: 1x za 3 roky

? 5.3.4 Jaká je dostupnost základních zdravotních služeb v obci?

5.3.D Dostupnost základních zdravotních služeb

Význam indikátoru z hlediska udržitelného rozvoje:

Indikátor sleduje dostupnost základních zdravotních služeb, tj. primární péče (praktický lékař, praktický lékař pro děti a dorost, zubní lékař, gynekolog), lékárny a neodkladné první pomoci – záchranné služby), které jsou významné pro kvalitu života v obci.

Cílová hodnota: pokrytí potřeb obyvatel v základních zdravotních službách z hlediska jejich dostupnosti

Hlavní indikátor v metodice: ✓

Popis dat: Indikátor popisuje, které ze základních zdravotních služeb jsou v obci obyvatelům k dispozici a v jakém rozsahu (všechny všední dny, vybrané všední dny v týdnu, všední dny a víkendy, apod.). Pokud v obci není některá ze základních služeb přímo dostupná, je uvedeno, jak dobře přístupná (např. z hlediska dopravních spojů) je tato služba v okolí.

Poznámka ke zdroji dat: data obce a organizací zajišťujících základní zdravotní služby

Jednotka: verbální popis

Frekvence zjišťování dat: 1x/rok

6 Místní ekonomika a podnikání

6.1 Oživení a podpora místní zaměstnanosti a vzniku nových podniků a firem při zachování principů udržitelného rozvoje

? 6.1.1 Disponuje obec nástroji pro podporu zaměstnanosti nebo podporu vzniku nových podnikatelských subjektů? Jaká je míra jejich využití a jak se tyto nástroje hodnotí?

6.1.A Podpora zaměstnanosti, podnikání a diverzifikace struktury místní ekonomiky

Význam indikátoru z hlediska udržitelného rozvoje:

Této části by obec měla věnovat pozornost, protože může prokázat vlastní roli v oblasti podnikání, zaměstnanosti a struktury místní ekonomiky ve svém katastrálním území. Další indikátor 6.1.B (a obdobně indikátor 6.1.C u tématu 6.1.2.) patří do kategorie, které obec již nemůže zcela ovlivnit ve vazbě na vnější hospodářský vývoj v regionu či státu.

Hlavní indikátor v metodice: ✓

Popis dat: Indikátor sleduje aktivity, jakými jsou např. nástroje pro komerční využití center obcí, podpora začínajících podnikatelů (např. dům sdílených služeb), podpora cyklostezek do firem, organizace veřejné dopravy dle pracovní doby klíčových podniků, agenturní systém, zprostředkování spolupráce podniků s úřady práce, levnější reklama na akcích obce/města, podpora výroby a prodeje místních výrobků apod.

Poznámka ke zdroji dat: Příslušná obec (investiční odbor / ekonomické oddělení)

Údaje a podklady k tomuto indikátoru by měla obec sledovat sama z hlediska vlastní iniciativy a využití možností podpory endogenního potenciálu své lokality.

Jednotka: bez jednotky - verbální vyjádření

Frekvence zjišťování dat: 1x ročně

6.1.B Počet podnikatelských subjektů

Význam indikátoru z hlediska udržitelného rozvoje:

Vývoj počtu podnikatelských subjektů naznačuje míru podnikatelské aktivity, příp. stabilitu podnikatelského prostředí v dané lokalitě. Tento indikátor má určitá omezení ve své vypovídací hodnotě (velké vs. střední vs. malé podniky), a proto je potřeba jej vyhodnocovat velmi obezřetně v kontextu vývoje následujícího indikátoru, tj. ve vazbě na zaměstnanost.

Hlavní indikátor v metodice: ✓

Popis dat: Indikátor počtu aktivních podnikatelských subjektů doplňuje a částečně upřesňuje indikátor v interpretaci skutečného vývoje a reálných podmínek dané lokality. Pro zlepšení vypovídací schopnosti tohoto indikátoru je třeba s ním pracovat v časové řadě (min 5 let) a vývoj hodnotit v kontextu vývoje obdobného ukazatele za okres, v němž obec leží.

U tohoto indikátoru lze rozlišit za každou obec:

- Registrované podniky
- Podniky se zjištěnou aktivitou

Pro porovnatelnost situace je nezbytné hodnoty výše uvedených indikátorů také přepočítat na počet obyvatel ve věku 15 – 64 let.

Poznámka ke zdroji dat: ČSÚ – údaje jsou dostupné za každou obec v ČR v části „Statistiky“ – „Regionální statistiky“ – „MOS - Městská a obecní statistika“

Jednotka: počet subjektů

Frekvence zjišťování dat: 1x ročně

? 6.1.2 Došlo ke snížení míry nezaměstnanosti? (trendy, vývoj, struktura)

6.1.C Podíl nezaměstnaných osob

Význam indikátoru z hlediska udržitelného rozvoje:

Při interpretaci je nutné propojit výsledky s předchozí otázkou a rozlišit trendy a srovnat vývoj nezaměstnanosti s vývojem v rámci okresu, v němž obec leží. V komentáři je třeba zmínit, jak vývoj nezaměstnanosti souvisí se strukturou zaměstnanosti obyvatel obce a jak s vyjížděnou za prací mimo obec. Dále je třeba okomentovat využití APZ (nástroje aktivní politiky zaměstnanosti).

Hlavní indikátor v metodice: ✓

Poznámka ke zdroji dat: ČSÚ – údaje jsou dostupné za každou obec v ČR v části „Statistiky“ – „Regionální statistiky“ – „Územně

analytické podklady“. Údaje jsou buď v tabulce:

- „Aktuální údaje za všechny obce ČR“ – údaje za poslední kalendářní rok, nebo,
- Tabulka „Datové vrstvy pro GIS“ – 2013 až 2018.

Jednotka: % a slovní komentář

Frekvence zjišťování dat: 1x ročně

6.2 Spolupráce s místními podniky a firmami za účelem podpory výměny zkušeností z dobré podnikatelské praxe

? 6.2.1 Komunikuje obec průběžně a korektně s místními podnikateli a firmami (např. formou pravidelných setkání se zástupci podnikatelské sféry) s cílem hledat a nacházet oběma stranám prospěšná řešení případných problémů soužití, jako jsou rušivé provoz (hluk, emise z technologií nebo dopravní obsluhy, výstavba infrastruktury, problematika zneškodňování odpadů, ochrana vodních zdrojů ap.)?

6.2.A Spolupráce s místními podniky

Význam indikátoru z hlediska udržitelného rozvoje:

Význam indikátoru spočívá v doložení činnosti obce z hlediska její možné role jako aktivního iniciátora a koordinátora socioekonomických aktivit v území. Obec by měla průběžně a korektně komunikovat s místními podnikateli a firmami (např. formou pravidelných setkání se zástupci podnikatelské sféry) s cílem hledat a nacházet oběma stranám prospěšná řešení případných problémů soužití, jako jsou rušivé provoz (hluk, emise z technologií nebo dopravní obsluhy, problematika zneškodňování odpadů, ochrana vodních zdrojů ap.). Současně je třeba v indikátoru zachytit, zda a do jaké míry se společně dohodnuté záměry realizují.

Hlavní indikátor v metodice: ✓

Poznámka ke zdroji dat: Zápisy ze společných jednání a jejich vyhodnocení

Jednotka: bez jednotky - verbální vyjádření

Frekvence zjišťování dat: 1x ročně

6.3 Udržitelný místní cestovní ruch

? 6.3.1 Je rozvoj cestovního ruchu koordinován obcí s ohledem na únosnost území a zamezení negativních vlivů cestovního ruchu na životní prostředí a veřejné zdraví?

6.3.A Podpora místní turistiky

Význam indikátoru z hlediska udržitelného rozvoje:

Každá obec se snaží zaměřovat na různé formy a možnosti využití cestovního ruchu pro vlastní rozvoj. Hlavní formy zaměření cestovního ruchu jsou zpravidla uvedeny v koncepci cestovního ruchu, příp. obecně v plánu rozvoje obce. Význam indikátoru spočívá v tom, že se jedná o konkrétní přístup obce k tomuto rozvojovému odvětví, který reprezentuje aktivitu obce.

Hlavní indikátor v metodice: ✓

Popis dat: Indikátor sleduje podporu cestovního ruchu ve vazbě na vnitřní potenciál obce, místní ekonomiku, životní prostředí a veřejné

zdraví (např. vznik a rozvoj ubytovacích kapacit, cykloturistika, hypoturistika, tradiční slavnosti, mimořádné sportovní akce nadmístního/regionálního významu ad.). Nejde přitom o úplný výčet, spíše o výběr příkladů dobré praxe.

Poznámka ke zdroji dat: Příslušná obec

Jednotka: bez jednotky - verbální vyjádření

Frekvence zjišťování dat: 1x ročně

? 6.3.2 Podporuje obec specifika místních výrobků, pořádají se v obci tradiční slavnosti, výstavy, festivaly, jarmarky s motivy specifík a historických tradic dané obce, které podporují rozvoj místní turistiky?

6.3.B Podpora turistiky z hlediska specifík místních výrobků a pravidelnosti tradičních akcí v obci

Význam indikátoru z hlediska udržitelného rozvoje:

Tento indikátor zahrnuje nejen aktivity přímo organizované obcí, ale rovněž i další akce, které byly obcí částečně podpořeny či jen umožněny. Jedná se zejména o podporu místních výrobků, tradiční slavnosti, výstavy, festivaly, jarmarky s motivy specifík a historických tradic dané obce, které podporují rozvoj místní turistiky.

Hlavní indikátor v metodice: ✓

Poznámka ke zdroji dat: Příslušná obec (odbor regionálního rozvoje / ekonomické oddělení)

Jednotka: bez jednotky - verbální vyjádření

Frekvence zjišťování dat: 1x ročně

7 Vzdělávání a výchova

7.1 Realizace a podpora vzdělávání pro udržitelný rozvoj ve školách a školských zařízeních zřizovaných obcí, případně jiným zřizovatelem

? 7.1.1 Existuje podpora (finanční, materiální, odborná) vzdělávání pro udržitelný rozvoj ve školách a školských zařízeních prosazující tento typ vzdělávání nad rámec minimálních povinností daných v současnosti platnými standardy vzdělávání (Rámcové vzdělávací programy)?

7.1.A Podpora škol a školských zařízení prosazujících VUR nad rámec povinností daných školskými dokumenty

Význam indikátoru z hlediska udržitelného rozvoje:

Hodnocení přístupu škol a školských zařízení zřizovaných obcí k formálnímu vzdělávání z hlediska UR ve školách a školských zařízeních zřizovaných obcí jako prostředek pro vzdělání populace dětí a mládeže v tomto tématu.

Cílová hodnota – jakákoli forma podpory + monitoring efektivity vynaložených prostředků či jiného druhu podpory

Hlavní indikátor v metodice: ✓

Popis dat: Indikátor sleduje existenci finanční, materiální nebo odborné pomoci ve VUR pro školy a školská zařízení zřizovaná obcí, včetně podpory funkčních gramotností (matematické, čtenářské, přírodovědné, technické, finanční, atd.), které jsou nutnou podmínkou pro pochopení principů UR a jejich aplikaci v běžném i profesním životě.

Uvedení informací k těmto oblastem podpory, pokud je realizována:

Finanční – vývoj finančních prostředků alokovaných pro VUR

Materiální – možno rovněž vývoj alokovaných finančních prostředků pro VUR nebo kvalitativní výčet poskytnuté materiální podpory (didaktické pomůcky, studijní opory apod.)

Odborná – stručný popis (školení učitelů, přednášková činnost apod.)

Poznámka ke zdroji dat: Data obce a škol a školských zařízení

Jednotka: Jednotka podle sledované veličiny (např. Kč) nebo bez jednotky

Frekvence zjišťování dat: 1x ročně

? 7.1.2 Podporuje obec vytváření sítí mezi institucemi zabývajících se udržitelným rozvojem (např. školami, NNO, zapsanými spolky (dříve občanská sdružení), profesními sdruženími)?

7.1.B Podpora síťování institucí zabývajících se VUR

Význam indikátoru z hlediska udržitelného rozvoje:

Posouzení podpory obce ve vytváření sítí mezi účastníky formálního a neformálního vzdělávání a dalšími subjekty jako prostředek pro efektivnější vzdělávání v tématech UR (např. výběr konkrétních témat vzdělávacích programů, vytváření konsorcií pro možnost tvorby komplexnějších vzdělávacích programů, vzájemná informovanost).

Cílová hodnota – není stanovena

Hlavní indikátor v metodice: ✓

Popis dat: Indikátor sleduje, jakým způsobem podporuje obec vznik sítí NNO, občansky prospěšných společností a dalších subjektů, které přispívají ke VUR. Těmito způsoby mohou být např.: iniciace vzniku takovéto sítě, již může (ale nemusí) být obec součástí; systematická součást spolupráce v rámci místních akčních skupin; poskytnutí prostor (bezplatně např. v rámci školy) pro existující iniciativu, apod.

Stručný popis principu činnosti sítě (např. dělení témat vzdělávání, aby nedocházelo k zaměření se pouze jedním směrem UR, vytváření konsorcií pro možnost žádat o podporu komplexnějších programů, vzájemná informovanost subjektů zapojených v rámci „sítě“, sdílení příkladů dobré praxe) a stručný popis podpory ze strany obce (aktivní zapojení v síti, prostory, webové platformy, odborná pomoc).

Poznámka ke zdroji dat: Data obce

Jednotka: bez jednotky

Frekvence zjišťování dat: 1x za 2 roky

7.2 Podpora NNO a dalších institucí zajišťujících neformální vzdělávání v oblasti udržitelného rozvoje

? 7.2.1 Existují v obci NNO, občansky prospěšné společnosti nebo jiné organizace, které se zabývají problematikou vzdělávání pro udržitelný rozvoj? Čím se tyto organizace z hlediska vzdělávání pro udržitelný rozvoj zabývají?

7.2.A Nevládní neziskové organizace v obci, zabývající se VUR

Význam indikátoru z hlediska udržitelného rozvoje:

Neformální vzdělávání v obci je dalším důležitým prostředkem k posílení uvědomění o UR ideálně pro všechny cílové skupiny v obci, které o tento typ „institucionalizovaného“ vzdělávání mají zájem.

Cílová hodnota – takový počet a struktura subjektů, které pokryjí v rámci neformálního vzdělávání důležitá témata UR i cílové skupiny v obci.

Hlavní indikátor v metodice: ✓

Popis dat: Indikátor sleduje výskyt NNO, občansky prospěšných institucí a jiných sdružení, které se zabývají problematikou VUR.

Indikátor uvádí:

- přehled subjektů, které se zabývají VUR a náplň jejich činnosti (stručný popis a/nebo odkaz na webové stránky) a cílové skupiny, jimž byly určeny

Poznámka ke zdroji dat: Data příslušných organizací a obce. Uvádí se informace za poslední 3 roky.

Jednotka: bez jednotky

Frekvence zjišťování dat: 1x za 3 roky

7.3 Vytvoření programu vzdělávání, výchovy a osvěty místních obyvatel (všech cílových skupin) v problematice udržitelného rozvoje a jeho realizace

? 7.3.1 Iniciuje obec ať vlastním pořádáním nebo podporou jiných subjektů pořádání osvětových akcí v oblasti udržitelného rozvoje pro všechny cílové skupiny v obci? Pokud ano,

jak jsou volena témata pro tuto osvětu a jak jsou pokryty cílové skupiny?

7.3.A Osvětové akce UR v obci

Význam indikátoru z hlediska udržitelného rozvoje:

Posouzení iniciativy obce v pořádání nebo podpoře osvětových akcí jako součásti neformálního a informálního vzdělávání obyvatel v obci.

Cílová hodnota – není stanovena

Hlavní indikátor v metodice: ✓

Popis dat: Indikátor sleduje, zda obec sama iniciuje osvětové akce pro veřejnost zaměřené na UR nebo zda podporuje v této činnosti jiné subjekty. Sleduje také způsob výběru témat pro osvětu, tj. zda obec sleduje aktuální trendy v UR a reflektuje také potřeby obce v prezentaci důležitých témat UR.

Indikátor uvádí:

- přehled programů obce (podporovaných subjektů), jejich náplně (stručný popis a/nebo odkaz na webové stránky) a cílové skupiny, jimž byly určeny
- počet účastníků na jednotlivých akcích (stačí odhady)

Poznámka ke zdroji dat: Data obce resp. data organizátorů akcí. Uvádí se informace za poslední 3 roky.

Jednotka: bez jednotky, počet účastníků akcí

Frekvence zjišťování dat: 1 x za 3 roky

? 7.3.2 Účastní se koordinátor/ka MA21 v obci pravidelných školení MŽP, případně dalších školení dle stanoveného profilu koordinátora?

7.3.B Školení koordinátora MA21

Význam indikátoru z hlediska udržitelného rozvoje:

Koordinátor/ka MA21 je osobou, která se intenzivně zabývá procesy MA21 na úrovni obce i úřadu a to včetně problematiky vzdělávání. Tyto procesy koordinuje, sleduje a vyhodnocuje a na základě svých závěrů navrhuje způsoby řešení problémů, inovace a další postup MA21. Z tohoto důvodu je zásadní, aby měl/a širokou paletu znalostí a dovedností odborných i tzv. soft skills. Ty jsou specifikovány v profilu koordinátora/ky MA21 (odkaz na web).

Cílová hodnota – aktuálně dle požadavků MŽP

Hlavní indikátor v metodice: ✓

Popis dat: Indikátor sleduje, zda se koordinátor/ka MA21 účastní pravidelně školení v oblasti UR, MA21 a dalších typů školení, která mu/jí zvyšují kvalifikaci dle stanoveného profilu koordinátora.

Pozn.: Pokud jsou nebo budou pro koordinátora za strany MŽP stanovena konkrétní povinná školení, je potřeba ve vzdělávání postupovat tak, aby podmínky MŽP byly splněny.

Indikátor uvádí:

- přehled jednotlivých školení, jichž se koordinátor/ka účastnil/a v průběhu posledních tří let
- stručné zhodnocení získaných znalostí a dovedností vzhledem k profilu koordinátora.

Pozn.: pokud je koordinátor/ka ve své funkci kratší dobu, předkládá podklady za období své působnosti ve funkci koordinátora/ky.

Poznámka ke zdroji dat: Data obce

Jednotka: bez jednotky (případně počet účastníků)

Frekvence zjišťování dat: 1x ročně

7.4 Volnočasové aktivity naplňující zdravý životní styl s ohledem na zachování kvalitního životního prostředí

? 7.4.1 Existují v obci „komunitní centra“ (např. kluby pro matky s dětmi, seniory)? Pokud ano, zvyšuje se počet obyvatel, kteří tato centra využívají?

7.4.A Komunitní centra v obci

Význam indikátoru z hlediska udržitelného rozvoje:

Posouzení iniciativy obce v podpoře komunitních center v obci pro možnou realizaci neformálního a informálního vzdělávání obyvatel v obci a jako prostředek pro vytváření pozitivních sociálních vazeb mezi obyvateli obce.

Cílová hodnota – existence komunitních center (zařízení pro konání různých typů aktivit – kulturních, vzdělávacích, atp. – pro určitou komunitu) pro všechny potřebné cílové skupiny v obci a dostatečná absorpční kapacita center

Hlavní indikátor v metodice: ✓

Popis dat: Popis dat: Indikátor sleduje, zda v obci existují komunitní centra pro různé cílové skupiny (mateřské kluby, kluby pro seniory, nízkoprahová centra apod.).

Indikátor uvádí:

- strukturu komunitních center, náplň jejich činnosti (stručný popis a/nebo odkaz na webové stránky) a cílové skupiny, jimž jsou centra určena
- trend návštěvnosti (absorpční kapacita komunitních center s ohledem na cílové skupiny)

Poznámka ke zdroji dat: Data obce, resp. příslušných komunitních center

Jednotka: bez jednotky

8 Kultura a volný čas

8.1 Vztah města ke kultuře

? 8.1.1 Kdo v obci zajišťuje/nabízí kulturní, komunitní a volnočasové aktivity, jaké a v jakých prostorách?

8.1.A Soupis kulturní a volnočasové infrastruktury a aktérů

Význam indikátoru z hlediska udržitelného rozvoje:

Obec sleduje kulturní a volnočasové aktivity, pravidelně je vyhodnocuje a v rámci možností aktualizuje dle zájmu občanů. V rámci hodnocení lze zohlednit geografickou blízkost dalšího většího města, které kulturní služby zajišťuje i pro návštěvníky z okolí. Případně spolupráci s tímto městem v oblasti kultury.

Cílová hodnota – pokrytí všech cílových skupin obce (dle věku, zájmu, sociálního postavení, finančních možností apod.) dostatečnou nabídkou kulturní a volnočasové infrastruktury.

Hlavní indikátor v metodice: ✓

Popis dat: Indikátor popisuje:

- vybavenost obce infrastrukturou pro kulturní a volnočasové aktivity jak ve správě obce, tak jiných subjektů (např. kulturní sál, klubovna, sokolovna) a možnosti realizace občanů v blízkých městech
- konkrétní akce v posledních 3 letech, pořádané na území obce ze strany obce (např. rozsvícení vánočního stromu, hody, pouť, apod.) a určení aktivit cílovým skupinám
- spolky na území obce, jejich aktivity v posledních 3 letech a orientaci daných aktivit na cílové skupiny v obci (děti, senioři, rodiny, celá komunita apod.)

Poznámka ke zdroji dat: Data obce a místních spolků/organizací

Jednotka: bez jednotky - verbální vyjádření

Frekvence zjišťování dat: 1x za 3 roky

8.2 Vztah k historickému dědictví

kvalita péče o movité i nemovité dědictví, hmotné i nehmotné dědictví na území města

? 8.2.1 Zpřístupňuje a prezentuje obec místní kulturní a historické dědictví veřejnosti (např. folklorní a jiné slavnosti, revitalizace kulturního dědictví, vydávání publikací, pořádání výstav k místní historii a kulturnímu dědictví, tvorba či obnova naučných stezek k místní historii a kulturnímu dědictví, posilování patriotismu)?

8.2.A Zpřístupňování místního kulturní dědictví veřejnosti

Význam indikátoru z hlediska udržitelného rozvoje:

Kulturní dědictví (materiální i nemateriální) v obci je předmětem prezentace obce či spolků/organizací v ní místním obyvatelům i návštěvníkům. Kulturní dědictví může být prezentováno např. formou výstav k místní historii, vydáváním publikací či tvorbou naučných stezek. Nehmotné dědictví může být představováno např. pořádáním folklorních slavností.

Hlavní indikátor v metodice: ✓

Popis dat: Indikátor popisuje schopnost nejen obce ale i dalších subjektů v obci vyhledávat, revitalizovat a využívat kulturní dědictví.

Indikátor sleduje:

- výčet aktivit obce v prezentaci hmotného a nehmotného kulturního dědictví v posledních 2 – 3 letech (např. výstavy, publikace, naučné stezky, folklórní a další slavnosti v obci)
- aktivity směřující k revitalizaci kulturního dědictví a péči o kulturní identitu obce

Poznámka ke zdroji dat: Data obce a místních spolků/organizací

Jednotka: bez jednotky - verbální vyjádření

Frekvence zjišťování dat: 1x za 2 - 3 roky

8.3 Kulturní a umělecké aktivity (akce), které reagují na potřeby a iniciativy občanů

? 8.3.1 Podporuje obec komunitní, kulturní a volnočasové akce, které organizují nezávislé subjekty (např. spolky)? Uveďte způsoby podpory a konkrétní příklady.

8.3.A Výdaje a jiná (nefinanční) podpora nezávislým subjektům

Význam indikátoru z hlediska udržitelného rozvoje:

Zjištění, kolik financí plyne na granty a dotace dostupné i pro nezávislé jiné subjekty, či jakou další podporu poskytují obce nezávislým subjektům (např. zvýhodněné pronájmy prostor, pomoc s úředními postupy při konání akcí ap.)

Hlavní indikátor v metodice: ✓

Popis dat: Indikátor sleduje programy podpory (finanční) v horizontu posledních 3 let a také další způsoby podpory ze strany obce komunitním, kulturním a volnočasovým akcím, které organizují nezávislé subjekty (např. spolky)

Poznámka ke zdroji dat: Data obce

Jednotka: Kč (Finanční částka), verbální popis

Frekvence zjišťování dat: 1x za 2-3 roky

8.4 Atraktivita a vzhled města

? 8.4.1 Jaké jsou možnosti občanů uplatňovat své podněty a účastnit se projednávání záměrů obce v oblasti vzhledu obce, projednávání investičních záměrů obce (zvyšování kvality politické kultury)?

8.4.A Participace občanů na záměrech města týkající se vzhledu města

Význam indikátoru z hlediska udržitelného rozvoje:

Indikátor mapuje možnosti občanů uplatňovat podněty a účastnit se projednávání záměrů obce v oblasti jejího vzhledu, projednávání (investičních) záměrů obce atd. Indikátor tak vyjadřuje úroveň politické kultury, respektive možnosti a účast občanů na vytváření podoby obce, ve kterém lze předpokládat, že se jim bude i dobře žít, pokud budou zohledněny jejich zájmy a potřeby.

Hlavní indikátor v metodice: ✓

Popis dat: Indikátor popisuje konkrétní příklady zapojování občanů do veřejné diskuze, např. kampaně, diskuze s odborníky (i v místním tisku). Příklady řešení požadavků občanských iniciativ, které např. brání některým záměrům obce.

Poznámka ke zdroji dat: Data obce

Jednotka: bez jednotky - verbální vyjádření

Frekvence zjišťování dat: 1x za 2-3 roky

9.1 Vytvoření a zavádění programů prevence a zmírňování chudoby

? 9.1.1 Je obec schopna zajistit bydlení pro osoby, které se ocitly v obtížné sociální nebo životní situaci?

9.1.A Schopnost zajistit bydlení potřebným občanům

Význam indikátoru z hlediska udržitelného rozvoje:

Posouzení schopnosti obce zajistit bydlení potřebným občanům, tj. občanům ohroženým různým typem nenadálých životních událostí.

Cílová hodnota – nabídka bydlení v tíživé situaci je v rovnováze s potřebou/poptávkou takového bydlení.

Hlavní indikátor v metodice: ✓

Popis dat: Indikátor sleduje mechanismy řešení pomoci v nenadálých životních situacích občanům ze strany obce. Jedná se např. o pomoc s bydlením obětí domácího násilí, přírodních nebo průmyslových katastrof a dalších složitých životních situací. Obec popisuje stručně mechanismy řešení, včetně případné spolupráce s dalšími subjekty poskytujícími pomoc. Uvádí rovněž četnost řešení takových situací a schopnost obce vyrovnat se s poptávkou po bydlení při těchto událostech.

Poznámka ke zdroji dat: Data obce a event. dalších subjektů podporovaných obcí (NNO, charita, zapsané spolky (dříve občanská sdružení) apod.)
Analýza nabídky a potřeby/poptávky po alternativním bydlení pro obyvatele obce v ohrožení. Indikátor vyjádřen jako poměr nabídky a poptávky.

Jednotka: Jednotka podle sledované veličiny nebo bez jednotky.

? 9.1.2 Existuje podpora ze strany obce nebo jiného subjektu v poradenství k problematice předluženosti?

9.1.B Poradenství k předluženosti obyvatel

Význam indikátoru z hlediska udržitelného rozvoje:

Posouzení odborné pomoci v problematice zadlužování a řešení předlužení obyvatel jako zdroje prohlubování chudoby a sociálních rozdílů. Pozitivní je nárůst míry a kvality pomoci těmto občanům buď ze strany obce, nebo jiných relevantních subjektů, které v obci působí.

Cílová hodnota – nabídka odborné pomoci, kde je nabídka a poptávka po službě v rovnováze.

Hlavní indikátor v metodice: ✓

Popis dat: Indikátor sleduje, jak se obec sama nebo další (obcí podporované) subjekty snaží předluženým občanům pomoci formou poradenské služby.

Indikátor sleduje zejména:

- schopnost obce reagovat na tuto potřebu občanů - zajištění této služby v obci
- počet kontaktů a konzultací v poradnách (pokud je služba v obci zajišťována)
- počet konkrétních vzdělávacích aktivit zvyšujících finanční gramotnost obyvatel, zejména těch předlužených, ale i preventivních programů pro rozvoj finanční gramotnosti (pokud takové aktivity v obci probíhají)
- případný počet finančních podpor osobám v nouzi (pokud taká podpora byla poskytnuta)
- postup obce vůči neplátcům komunálních poplatků (pokud nepláťci v obci jsou).

Poznámka ke zdroji dat: Data poradenských center a data obce

Analýza potřeb obyvatel, schopnost reagovat na jejich potřeby a sledování bilance nabídky a poptávky po poradenských službách v oblasti pomoci s předlužením.

9.2 Zajištění rovného přístupu k veřejným službám a snižování sociálních nerovností

? 9.2.1 Zajišťuje obec nebo jiný subjekt podporu obyvatelům s důrazem na jejich specifické potřeby (senioři, OZP, menšiny, sociálně znevýhodnění, lidé s nízkým stupněm vzdělání apod.) v obtížných životních situacích (např. terénní služby, linka pomoci, právní poradna apod.)? Pokud ano, jakým způsobem jsou o této podpoře obyvatelé informováni?

9.2.A Péče o zranitelné skupiny obyvatel

Význam indikátoru z hlediska udržitelného rozvoje:

Posouzení druhu pomoci zranitelným skupinám obyvatel a zájmu o pomoc ze strany těchto skupin, tj. využívání této pomoci jako prostředku k zapojení zranitelných skupin obyvatelstva do chodu obce.

Hlavní indikátor v metodice: ✓

Popis dat: Indikátor sleduje, jakým způsobem a do jaké míry zajišťuje obec nebo jiný subjekt podporu obyvatelům s důrazem na jejich specifické potřeby (senioři, OZP, menšiny, sociálně znevýhodnění, lidé s nízkým stupněm vzdělání apod.) v obtížných životních situacích.

Indikátor sleduje:

- druh aktuální pomoci (např. terénní služby, linka pomoci, právní poradna) ve vztahu ke struktuře občanů se specifickými potřebami
- způsob informovanosti obyvatel (např. webové stránky, místní tištěná média, hlášení v rozhlasu, osobní návštěvy)
- rozbor nabídky a poptávky po nabízených službách

Poznámka ke zdroji dat: Data obce, resp. jiných subjektů poskytujících tuto službu pomoci.

Jednotka: Jednotka podle sledované veličiny nebo bez jednotky

Frekvence zjišťování dat: 1x ročně

? 9.2.2 Podílí se obec spolu s jinými subjekty na podpoře dlouhodobé péče o staré, dlouhodobě nemocné či osoby se zdravotním postižením v přirozeném prostředí? Podporuje obec rozvoj terénní profesionální péče (tzn. terénních sociálních a zdravotních služeb) a neformální péče poskytované rodinou, přáteli a komunitou?

9.2.B Podpůrné aktivity domácí péče

Význam indikátoru z hlediska udržitelného rozvoje:

Posouzení aktivit obce směřujících k podpoře domácí péče, která umožňuje rodinným příslušníkům starat se o staré, dlouhodobě nemocné či osoby se zdravotním postižením v jejich domácím prostředí.

Hlavní indikátor v metodice: ✓

Popis dat: Indikátor sleduje:

- existenci vlastní koncepce dlouhodobé péče (např. komunitní plán) nebo existence koncepce dlouhodobé péče sdružení obcí (např. MAS, svazek obcí), ze které obec vychází
- zajištění kapacit terénní služby
- výčet aktivit (např. osvětových akcí, odborných seminářů, projektů) realizovaných obcí nebo jiným subjektem působícím v obci na podporu domácí péče,
- popis podpory neformální péče – např. existence svépomocných skupin, veřejných ocenění tomuto druhu péče

Poznámka ke zdroji dat: Data obce, resp. jiných subjektů poskytujících tuto službu

Jednotka: Bez jednotky

Frekvence zjišťování dat: 1x ročně

? 9.2.3 Zvyšuje se bezbariérovost obce – zejména veřejných budov (zejména starších budov, např. pošta, úřad, škola, školka atd.) a veřejných prostranství

9.2.C Bezbariérovost v obci

Význam indikátoru z hlediska udržitelného rozvoje:

Posouzení trendu v počtu míst s bezbariérovým přístupem jako prostředku pro integraci handicapovaných obyvatel do chodu společnosti.

Cílová hodnota – není stanovena (ideálně plné pokrytí bezbariérovým přístupem všech veřejných prostor, budov a zařízení poskytujících služby)

Hlavní indikátor v metodice: ✓

Popis dat: Indikátor sleduje počet bezbariérových budov úřadů, škol, obchodů a zařízení poskytujících služby, a veřejných prostranství (chodníky v místech přechodů, bezbariérová úprava parků apod.) v obci.

Poznámka ke zdroji dat: Data obce

Analýza vývoje počtu míst s bezbariérovým přístupem (zpracovaná např. pomocí GIS), počet bezbariérových bytů v obci včetně bytů zvláštního určení

Jednotka: Počet nebo %

Frekvence zjišťování dat: 1x za 2-3 roky

9.3 Zajištění kvalitního a sociálně integrovaného bydlení a životních podmínek

? 9.3.1 Mají obyvatelé obce zájem podílet se na utváření kvalitního sociálního prostředí v obci a na veřejném dění obce?

9.3.A Účast občanů na veřejném dění

Význam indikátoru z hlediska udržitelného rozvoje:

Posouzení míry participace obyvatel na veřejném dění zejména z hlediska různých typů rozhodovacích procesů týkajících se sociálních služeb

Cílová hodnota – není stanovena, obec by měla usilovat o nárůst počtu účastníků na veřejných setkáních ovlivňujících rozhodovací procesy zastupitelů obce v sociální oblasti.

Hlavní indikátor v metodice: ✓

Popis dat: Indikátor sleduje, zda obyvatelé obce mají zájem podílet se na veřejném dění v obci.

Indikátor sleduje:

- počet veřejných projednávání se sociální tematikou
- trend návštěvnosti veřejných projednávání řešících problematiku v sociální oblasti
- aktivitu občanů na těchto slyšeních (pasivní účast/aktivní formulování podnětů)
- aktivitu v sociální oblasti v rámci komunikačních prostředků obce (zpravodaj, webové stránky, facebook a jiné)
- množství spolků v obci a jejich participace na veřejném dění s ohledem na udržitelný rozvoj v sociální oblasti
- zohlednění závěrů v rozhodovacích procesech na úrovni obce.

Poznámka ke zdroji dat: Data obce

Jednotka: Počet veřejných setkání/projednávání vedoucích k rozhodovacím procesům v obci a počet účastníků, spolupráce s občanskými spolky na sociálních tématech

Frekvence zjišťování dat: 1x ročně

9.4 Zlepšení jistoty, bezpečnosti a prevence kriminality v obci

? 9.4.1 Jaký je počet akcí a účastníků, kteří byli účastni preventivní akce proti kriminalitě?

9.4.A Prevence kriminality

Význam indikátoru z hlediska udržitelného rozvoje:

Posuzuje programy prevence proti kriminalitě jako prostředek pro snížení následků kriminality v obci. Míra kriminality může být sledována na stránkách: www.mapakriminality.cz/, akce mohou být přizpůsobeny zjištěným skutečnostem.

Cílová hodnota – není stanovena

Hlavní indikátor v metodice: ✓

Popis dat: Indikátor sleduje strukturu akcí ve vztahu k cílovým skupinám (děti, mládež, senioři apod.), jejich počet a počet účastníků, kteří byli účastni preventivní akce proti kriminalitě. Lze analyzovat také poměr nabídky a potřeby/poptávky.

Poznámka ke zdroji dat: Data subjektů poskytujících tuto službu.

Jednotka: Počet akcí, počet účastníků

Frekvence zjišťování dat: 1x za 2 roky

10 Globální odpovědnost

10.1 Mezinárodní spolupráce měst a obcí

? 10.1.1 Probíhá v rámci obce humanitární pomoc a/nebo rozvojová spolupráce i s tzv. rozvojovými zeměmi?

10.1.A Příspěvek na humanitární nebo rozvojovou pomoc

Význam indikátoru z hlediska udržitelného rozvoje:

Indikátor sleduje, zda je obec zapojena do humanitární nebo rozvojové pomoci zemím třetího světa.

Cílová hodnota - obec vyčleňuje každoročně příspěvek na rozvojovou spolupráci a humanitární pomoc

Hlavní indikátor v metodice: ✓

Popis dat: Indikátor sleduje celkovou finanční částku, kterou poskytuje obec na rozvojovou spolupráci či humanitární pomoc. Kromě celkové finanční částky je rovněž částka přepočtena na jednoho obyvatele obce pro možnost případného porovnání s dalšími obcemi.

Jednotka: Kč, resp. Kč/obyvatele (Celková finanční částka/ finanční částka na jednoho obyvatele)

Frekvence zjišťování dat: 1x ročně

10.2 Zvyšování povědomí o globálních souvislostech (včetně klimatických změn)

? 10.2.1 Proběhly na území obce osvětové akce o lokálních souvislostech globálních změn (např. změny klimatu, odstraňování chudoby, zachování biodiverzity, systém nulového odpadu, atd.)? Pokud ano, jaké?

10.2.A Osvětové akce o lokálních souvislostech globálních změn

Význam indikátoru z hlediska udržitelného rozvoje:

Indikátor sleduje počet osvětových a vzdělávacích akcí, které se zabývají vazbou mezi lokálním působením člověka na prostředí (sociální i environmentální) a dopady tohoto lokálního působení na globální změny prostředí (sociální a environmentální). Akce se mohou dotýkat např. změny klimatu, odstraňování chudoby, zachování biodiverzity, bezodpadové společnosti.

Cílová hodnota – akce řešící důležitá témata a jejich zaměření na všechny cílové skupiny v obci

Hlavní indikátor v metodice: ✓

Popis dat: Indikátor popisuje výčet osvětových akcí, jejich téma a počet účastníků v jednotlivých cílových skupinách (možno odhadem)

Poznámka ke zdroji dat: Data obce

Jednotka: verbální popis + počet účastníků

Frekvence zjišťování dat: 1x ročně

10.3 Přístup města ke zmírnění klimatických změn

? 10.3.1 Lze najít v obci tzv. příklady dobré praxe, které podporují udržitelný rozvoj?

10.3.A Příklady dobré praxe v oblasti globální odpovědnosti

Význam indikátoru z hlediska udržitelného rozvoje:

Indikátor sleduje škálu nadstandardních akcí, které se na území obce realizují v oblasti globální odpovědnosti (např. za účelem ochrany klimatu, podpory etického obchodu, podpory místní ekonomiky, oceňování společenské či environmentální odpovědnosti, aj.).

Hlavní indikátor v metodice: ✓

Popis dat: Indikátor uvádí:

- Výčet příkladů dobré praxe včetně jejich stručného popisu (možno i odkazem na webové stránky) případně fotodokumentace (pokud je pro ilustraci příkladu žádoucí)
- Razítka dobré praxe, umístění v systému dobrá praxe dobrapraxe.cz, ocenění a diplomy z národních a mezinárodních soutěží (pokud existují)

Poznámka ke zdroji dat: Data obce

Jednotka: bez jednotky

Frekvence zjišťování dat: 1x ročně